

เอกสารอ้างอิง

1. บัญชียาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ (พ.ศ.2556) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 ก.ย. 2564. เข้าถึงได้จาก<http://pharmacy.su.ac.th/herbmed/drug/text/drugphp?drugID=56&sgID=10>
2. ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ประกาศ ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 86 ง วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2559 .
3. มะแว้งเครือ สรรพคุณและประโยชน์ของมะแว้งเครือ 26 ข้อ. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 ก.ย. 2564. เข้าถึงได้จาก<https://medthai.com/>

ในตำรับยาประสะมะแว้ง

แพทย์แผนไทยนิยมใช้ทั้งมะแว้งเครือและมะแว้งต้น มาทำยาโดยเรียกว่า **“มะแว้งทั้งสอง”** นอกจากนี้ ผลมะแว้งยังนิยมนำมากินเป็นผักจิ้มกับน้ำพริก รสชาติออกขม แต่ช่วยให้ชุ่มคอ ขับเสมหะได้ดีมาก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ตำรับ ยาประสะมะแว้ง

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

ยาประสะมะแว้ง

ยาประสะมะแว้งเป็นยาแผนโบราณที่เป็นยาสามัญประจำบ้านและจัดอยู่ในกลุ่มยารักษา กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ ที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้ในบัญชียาจากสมุนไพร ที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิมในบัญชียาหลักแห่งชาติ

สูตรตำรับ

ในผงยา 96 กรัม ประกอบด้วย

ผลมะแว้งต้น	24 กรัม
ผลมะแว้งเครือ	24 กรัม
ใบสวาด	12 กรัม
ใบदानหม่อน	12 กรัม
ใบกะเพรา	12 กรัม
เหง้าขมิ้นอ้อย	9 กรัม
สารส้มสะตุ	3 กรัม

ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

ขนาดและวิธีใช้

ชนิดผง

ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือรับประทาน

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม
เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 200 - 400 มิลลิกรัม
เมื่อมีอาการละลายน้ำมะนาว
แทรกเกลือรับประทาน

ชนิดเม็ดและชนิดลูกกลอน

ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือรับประทาน หรือ
ใช้อม

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม
เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 200-400 มิลลิกรัม
เมื่อมีอาการ

คำเตือน

- ♦ ไม่ควรใช้ยาติดต่อกันนานเกิน 15 วัน หากอาการ
ไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
- ♦ ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือ ไม่ควรใช้น้ำมะนาว
แทรกเกลือ

